Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" – 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI Ч. 22. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 2-го ЛЮТОГО 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, FEBRUARY 2, 1985 No. 22. VOL. XCI

БАФФАЛО ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 90-РІЧЧЯ УНС

Баффало, Н. Й. (Ш.В.). — Баффалівська Округа УНС готується гідно відзначити 90-ліття УНС. Для величавого відзначення цих ювілейних святкувань створено Діловий комітет, до якого увійшли члени Окружної Управи і члени відділів УНС.

Діловий комітет очолив голова Округи Роман Конотопський, а його заступниками є інж. Богдан Пашковський і Василь Шарван, секретар Василь Сивенький; В. Шарван є головою програми святкування; Організаційну комісію очолили Михайло Гнатів і Дмитро Пітулай; Фінансову комісію очолили Марія і Петро Гаравуси й Ірина Гнатик; за мистецьке оформлення сцени і залі відповідає мгр Маріян Борачок.

Свято заплянованe на неділю, 10-го лютого 1985 року, у формі бенкету з мистецькою програмою у залі Українського Дому „Дніпро" при 562 Дженесі вул.

В мистецькій частині свят кувань візьмуть участь: заслужений мішаний хор „Бурлаки" під керівництвом диригента Михайла Проценка, жіночий хор ОЖ ОЧСУ „Мрія" під батутою Наталії Бабицької, квартет СУМА „Галичанки" під керівництвом мгр Христини Мороз; скрипкове сольо Григорія Доценка з участю його брата піяніста Івана Доценка, гостинний виступ актора Володимира Довганюка з Торонто в ролі Гриця Зозулі.

Головним промовцем під час Бенкету буде головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис. Свято відкриє голова програми святкувань В. Шарван, довголітній голова 127-го Відділу в Баффало.

Слово-привіт виголосить голова Баффалівської Округи Р. Конотопський, тостмайстром буде д-р Андрій Дякун.

Святочний комітет вірить, що все членство Баффалівської Округи УНС і ціла українська громада візьме численну участь, щоб спільно відзначити 90-річчя великої і корисної праці для українського народу, яку пророби Український Народний Союз.

Появився додаток до Пропам'ятної Книги

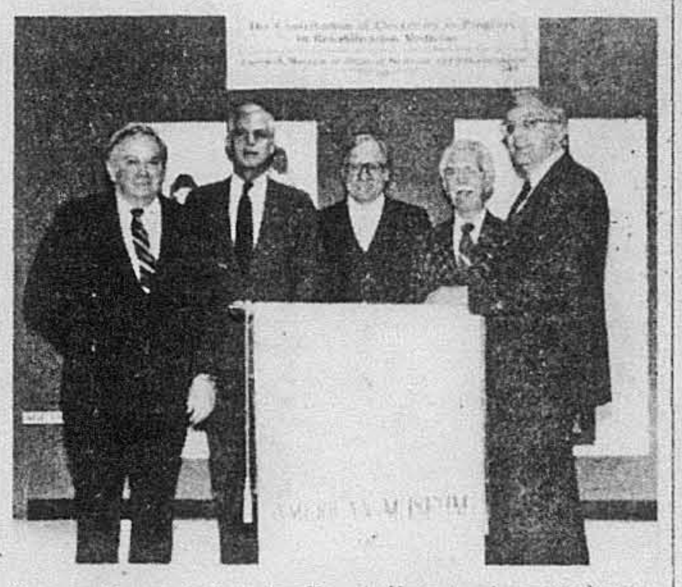
Ню Йорк. — Заходом колишніх учениць гімназії Сестер Василіянок у Львові та їхнім фондом, тут Наукове Товариство ім. Шевченка минулого року видало додаткову частину „Пропам'ятної Книги Сестер Василіянок у Львові" — 111 сторінок друку — що має тверду обгортку з витисканими золотими написами, мистецьке оформлення якої як і попереднього видання, виконав Богдан Титла. Додаткову частину цієї книги приготовила редакційна колегія у складі: д-р Василь Лев — головний редактор і Степанія Бернадин, Ольга Дзядів, Лідія Дяченко, Анна Кобринська та Дора Рак — члени.

Додаткова частина багата в 29 індивідуальних та збірних світлин з Другого З'їзду колишніх професорів і учениць гімназії, що відбувся на Союзівці 1980 року. У цій книжці можна прочитати теж численні статті, авторками яких є учениці згаданої гімназії: Степанія Бернадин, Дарія Гординська-Каранович, Оксана Керч, Ірина Пеленська, Софія Лев, Наталія Бащук, Любов Коленська, Леся Храплива-Щур, Марія Голод, Зиновія Мосійчук, д-р Василь Лев, д-р Лука Луців і Антін Драган. Поміж ними заслуговують на увагу — привіти з України, „Привіт Катрусі Зарицької зі Львова" і „Лист Олени Степанів". Книжка ця закінчується англомовним резюме показником назв осіб, місцевостей, установ та оглядом змісту українською та англійською мовами.

І хоча на тлі цього періоду вирівнюють події із „василіянських часів" у Львові, здавалось би виключно замкнені у рамках навчання і переживань учителів і учнів цієї гімназії — тематика цього видання водночас охоплює побутовий, суспільний і політичні аспекти української громади Львова з очерку часу існування гімназії Сестер Василіянок, включаючи совєтську окупацію Західньої України. Цим самим, можна сказати, що ця додаткова частина зацікавить куди ширше коло читачів, а не лише особи, які вчили і навчались у гімназії.

Цю книжку можна замовити, написавши на адресу: Stephanie Bernadyn 104E. Aster Road, Wildwood Crest, N. J. 08260.

Український лікар став президентом медичного музею

Управа Музею (зліва): д-р Пол А. Нелсон, віцепрезидент, д-р Генрі Б. Беттс, медичний директор Регабілітаційного інституту і віцепрезидент; д-р Роман С. Оришкевич, президент музею; д-р Луїс Б. Нюман, віцепрезидент, і д-р Дон Ендрю Олсон, секретар.

Чикаго (В.Д.). — Дня 2-го листопада 1984 року, тут офіційно відкрито Американський музей фізичної медицини й регабілітації, головою якого став д-р Роман С. Оришкевич, український лікар і мешканець цього міста.

Музей цей міститься в будинку Регабілітаційного інституту при 345 Схід Супіріор вул. Про цю подію була спеціяльна програма на 9-му телевізійному каналі, як теж обширні статті в чикагських часописах.

Д-р Р. Оришкевич є „асошієйтед" професором клінічним Іллинойського університету (Департамент фізичної медицини і регабілітації), є шефом Регабілітаційної медичної служби у Вест сайд медичному центрі і на протязі дев'ятьох років — директором програми вишколювання лікарів-резидентів в Іллинойському університеті.

Д-р Р. Оришкевич народився в Олеську, західня Україна, в 1928 році; скінчив дентистику і медицину в Гайдельбергу, Західня Німеччина, і в 1955 році приїхав до ЗСА. Тут спеціялізувався у фізичній медицині і регабілітації в Клівленді, після того переїхав до Чикаго, де працює у своїй спеціяльності.

Д-р Р. Оришкевич є жонатий з Оксаною Ліщинською, вони мають трьох дітей: Марту, Марка і Олександру. При цій нагоді слід згадати, що їх син Марко здобув першу нагороду у тенісових змаганнях УСЦАК в групі юніорів на Союзівці в 1984 році. Родина Оришкевичів є активна в місцевій громаді.

В Юта знайомляться з українськими різдвяними традиціями

Солт Лейк Сіті, Юта. — В місцевому щоденнику „Солт Лейк Трібюн" з датою неділі, 6-го січня 1985 року редакторка відділу харчування подала обширний опис українських різдвяних звичаїв враз із приписом на різдвяний колач, які одержала від українки Лукії Гентиш, яка з чоловіком і дітьми переїхала сюди з Філядельфії півтора роки тому.

Л. Гентиш розказала точно про Свят Вечір з його 12-ма традиційними стравами і про Щедрий Вечір, який саме її родина святкувала 6-го січня, після нового стилю.

Фото Л. Гентиш, яке в значно побільшеній формі було поміщене в газеті із статтею про українські різдвяні звичаї.

Крім описів усіх різдвяних звичаїв, кореспондентка „Солт Лейк Трібюн" подає короткі інформації про родину Гентишів, що перенеслася до того далеко віддаленого стейту, шукаючи за кращими умовинами життя після довгих років у Філядельфії. З тих інформацій довідуємося також, що подружжя Гентишів, яка має четверо дітей у віці від 20 до 14 років, запізналося на українській оселі в горах Кетскил, стейту Ню Йорк, — правдоподібно на Союзівці.

Нюйоркчани привітали Владику Василя з празником

Владика В. Лостен приймає чека-дарунок на Семінарію від головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса

Стемфорд, Конн. (Р.Г.). — В суботу, 12-го січня ц.р., група представників організацій Великого Ню Йорку разом із о. ігуменом Патрикієм Пащаком, ЧСВВ, парохом церкви св. Юра відвідала тут Владику Василя Лостена, привітала його з нагоди празника св. Василія та нового року, висловивши йому найщиріші побажання.

У складі тієї групи були: д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу і голова Української Американської Координаційної Ради, ю. шамбелян Степан Чомко, предсідник СУК „Провидіння", та Роман Данилюк, голова Контрольної Ради Українського Братського Союзу, адв. Роман Гуглевич, президент Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" разом із інж. Любомиром Зеликом і інж. Орестом Глютом, членами Ради Директорів тієї ж кредитівки, Розалія Полчі, Євгенія Івашків і Ірена Мокрівська від Централі, Окружної Ради в Ню Йорку й 83-го Відділу Союзу Українок Америки, а Марія Лозинська від Об'єднання Жінок ОЧСУ, д-р Юрій Волинець від Українсько-Американських Ветеранів, лейтенант Григорій Полчі від Українських Католицьких Ветеранів, інж. Іван Мокрівський від ІУД УНА, д-р Василь Ленцик від Наукового Товариства ім. Шевченка, а згаданий інж. О. Глют також від Українського Музею в Ню Йорку, інж. Євген Івашків від Комітету будови церкви св. Юра в Ню Йорку, інж. Л. Зелик і Тиміш Шевчук від Комітету Шкіл св. Юра в Ню Йорку, суддя Богдан Ластовецький, голова Об'єднання Українців Америки „Самопоміч", а арх. Богдан Гуглевич від Товариства Українських Інженерів Америки. Від Пласту була Люба Волинець, від СУМ Корнель Василик, а від ТУСМ — Стефа Грицковян, Петро Шмігель, Микола Грицковян і Ярослав Галатин.

До тієї групи долучилися ще й присутні в Стемфорді отці: генеральний вікарій-канонік Любомир Мудрий, шамбелян Петро Скрінковський, Тарас Галонзка, Петро Дуляк, Іван Терлецький,

(Закінчення на стор. 3)

НОВАЦЬКА КОСТЮМІВКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Гурток Пластприяту і новацтво Пластової Станиці влаштовують тут в неділю, 24-го лютого ц.р., о год. 2-ій по полудні в залі Академії св. Юра, при 215 Схід 6-та вулиця, новацьку костюмівку п.з. „Морська царівна". Організатори запрошують всю українську дітвору до участи.

НАТЯКАЮТЬ НА СПІВУЧАСТЬ МОСКВИ У ВБИВСТВІ О. ПОПЄЛЮШКА

Торунь, Польща. — Пресове агентство Ройтерса, інформуючи про дальший перебіг процесу над вбивниками о. Єжи Попєлюшка, послідовного приклонника забороненої робітничої професпілки „Солідарність", повідомляє, що адвокат родини о. Попєлюшка Ян Ольшевскі натякнув на співучасть у вбивстві Совєтського Союзу, зглядно його славнозвісного КГБ. Він заявив у виповненій залі на суді в Торуні, яка слухала його дослівно із запертим віддихом, що „з послаблення одної країни скористала інша. У Польщі, — заявив Ольшевскі, — свідомість хто саме скористав з послаблення нашої держави є така широка і повна, що тут не треба додаткових пояснень. Кожна шкільна дитина, а особливо середньошкільники знають кому на цьому послабленні дуже залежало Хто пильно слідкує за розвитком історичних подій — пояснень не потребує і тому я не буду над тим зупинятися".

Судові речники також думають, що Ольшевскі мав на думці Совєтський Союз, хоч він не називав його по імені. Очевидно, він гостро засудив також своїх земляків, безпосередніх учасників вбивства, кажучи, що „мені навіть тяжко повірити, що в нашій країні знайшлися особи, які у повній свідомості могли виконати вбивство отця-патріота і намагалися закрити свій злочин від очей народу".

Виступ адвоката Я. Ольшевского був першим натяком на пов'язаність Москви у вбивстві о. Є. Попєлюшка, здеклярованого антикомуніста. Коротко перед доконаним вбивством, — говориться далі в інформації Ройтерса, — совєтська преса поіменно атакувала о. Попєлюшка, називаючи його „підбурювачем народних мас, ненависником соціялістичної системи", вислужником Ватикану" тощо.

Політичні спостерігачі на Заході сумніваються однак чи із закидів Ольшевского будуть витягнені будь-які висновки, з огляду на теперішній статус Польщі, яка, як й інші сателітні держави, повністю залежна від Москви.

Обвинувачують поліціянта в убивстві негритянки

Ню Йорк. — Міський суд в Ню Йорку у четвер 31-го січня ц.р. обвинуватив старшину міської поліції, який вистрілив двічі і при тому вбив негритянку, що в психічному забуренні кинулася з ножем на поліціянтів.

Цей випадок, від першої хвилини, викликав тут протести зі сторони негритянського населення, яке уважає, що це ще один доказ дискримінації негрів у тому місті та що білі поліціянти надто скоро і часто вживають зброї, коли йдеться про небіле населення.

За справою старшини Стівена Салливана точно слідкувала преса та негритянські організації. Ці останні з вдоволенням прийняли обвинувачення суду. Його випущено тепер без кавції, але у випадку коли суд признає його вину він може одержати до 15 років кари тюрми.

Товариші Салливана із спілки поліціянтів є сильно обурені рішенням прокуротора Маріо Мероді. Вони уважають, що поліціянт виконував лише свою службу і ще до того в обороні свого товариша, на якого кинулася з ножем ментально хвора жінка. Салливан став на їхню думку, жертвою поганих законів у місті Ню Йорку і тепер він мусить своєю кар'єрою і життям за це платити.

Ціла справа набрала тепер виїмкового розголосу та є предметом дискусії, в обличчі недавнього ствердження суду, що Бернгард Ґец, який як цивільна особа у своїй обороні стріляв до чотирьох негритянських хлопців, не є обвинувачений. Поліціянти уважають це парадоксом, що саме поліціянт може бути суджений за користування зброєю, яку він носить леґально і неприховано для виконування його обов'язків.

У СВІТІ

КРАЇНИ ОПЕК організація країн продуцентів і експортерів нафти, вирішили у Женеві, Швайцарія, знизити ціни на цей продукт і достосувати їх до існуючої тепер економічної ситуації. Фактично тепер немає однакової ціни для всіх країн, хоч у принципі представники ОПЕК на триденній нараді погодилися узгіднювати свої ціни з керівництвом цієї організації. Згідно з новими постановами продуценти нафти не повинні вимагати більше як 26,50 долярів за бочілку. Дещо вищими будуть ціни на так звану ясну африканську ропу, яка досі коштувала 30,50, а тепер коштуватиме 28.50 долярів.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР Об'єднаних Націй Гавіє Перез де Куеяр закінчив свою триденну візиту у В'єтнамі і Ляосі. Перед від'їздом з Ганою Куер заявив кореспондентам, що його місія була успішна в кожному відношенні. Він думає, що йому вдалося переконати в'єтнамських лідерів про потребу наближення із З'єднаними Стейтами Америки і закінчення воєнного конфлікту у Камбоджі.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Шімона Переза і головне військове командування перестерегли ворогуючі між собою політичні фракції перед винищуванням невинного цивільного населення на опущених ізраїльцями південних районах Ливану. З Єрусалиму інформують, що кілька тисяч ливанців відступають разом з ізраїльськими частинами ближче до ізраїльського кордону, побоюючись, що ливанські мусулмани й інші ворорукчі між собою парамілітарні фракції будуть мститися над тими ливанцями, які спокійно сприймали ізраїльську окупацію, або співпрацювали з окупаційною владою.

МІНІСТРИ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ агенції для міжпросторних полетів і дослідів космосу нараджуються тепер в Римі над можливістю співпраці европейських країн із З'єднаними Стейтами Америки, які в цьому відношенні мають вже не тільки досвід, але певні досягнення. Очевидно, европейські країни, стремітимуть в майбутньмоу до розбудови своєї власної дослідчої програми, щоб бути незалежними від ЗСА в цій ділянці науки. Рішення конференції може мати далекойдучі наслідки для майбутньої співпраці західньоевропейських держав і ЗСА над розбудовою постійної станції в космосі і полетів міжплянетних кораблів.

КУБИНСЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Ізідоро Мальмієрка Полі вибирається з офіційною візитою до Москви у першій половині лютого ц.р., щоб там спільно із совєтськими лідерами обговорити ситуацію в Центральній Америці і затіснення відносин між Кубою і СССР, — повідомило совєтське пресове агентство ТАСС. Куба, як відомо, є найближчим альянтом Совєтського Союзу в Центральній Америці.

ДЖ. ШУЛЦ БАЧИТЬ ВІДРОДЖЕННЯ ПРЕСТИЖУ ЗСА І ЗАНЕПАД КОМУНІЗМУ

Вашінгтон. — Державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Джордж Шулц заявив у четвер, 31-го січня ц.р., що він бачить відродження престижу ЗСА у цілому світі і великі труднощі комуністичного світу, які вказують на занепад цієї системи в кожному відношенні, морально, економічно, престижево тощо.

Дж. Шулц і пізніше секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер виступили в обороні програми дальших дослідів і продукції великих міжконтинентальних нуклеарних ракет МХ та стратегічної оборонної ініціятиви (СДІ) президента Роналда Реґена, що її популярно називають міжзоряною війною „Star Wars".

Державний секретар прочитав свою 59-хвилинну заяву під час нарад сенатської Комісії закордонних зв'язків. Він був першим свідком при обговорюванні справи закордонної політики Адміністрації президента Р. Реґена. Переслухання вів сенатор Ричард Лугар, республіканець з Індіяни, новий голова цієї Комісії.

„Сьогодні ЗСА більше об'єднані у своїй дії, як коли-небудь перед тим. Вони скріпили свою військову оборонну силу, економіку, відродили в собі віру. До цього у великій мірі спричинився президент Р. Реґен, який має усі прикмети лідера, якого потрібно було Америці вже давно", — заявив Дж. Шулц членам згаданої Комісії.

„У повному контрасті до цих досягнень ЗСА стоїть Совєтський Союз і його сателіти, політична, економічна і моральна структура яких поважо захитана у світі. Ви відчуваєте неспокій серед сателітів Москви, вони незадоволені життєвим стандартом, вічним браком товарів першої потреби, політичними маніпуляціями московського центру. Сьогодні комуністична система виглядає збанкрутованою, морально, а також економічно. Захід натомість, у порівнянні зі Сходом, знаходиться на шляху повного відродження", — сказав Шулц відмічуючи, що справедливість є по стороні волелюбних, демократичних, вільних держав.

К. Вайнберґер пригадав членам Комісії про ситуацію, яка існувала в ЗСА і в цілому світі до 1980 року, відсвіжив у пам'яті присутніх незавидну долю волелюбних народів, Чехо-Словаччини, Афганістану, Анголі, Камбоджі, Польщі та інших, проти яких СССР застосував військову силу, щоб накинути їм комуністичну систему.

Виступи обидвох членів кабінету Р. Реґена зробили велике враження на членів Комісії, бо їхні заяви були не тільки добре обґрунтованими, але головно правдивими, — кажуть політичні спостерігачі.

Вайнберґер попереджує про труднощі на переговорах з СССР

Вашінгтон. — Міністер оборони ЗСА Каспар Вайнберґер сказав, що американсько-совєтські розходження з приводу того, як саме повинні вестися переговори, треба вирішити до їх початку. Цю заяву Вайнберґер зробив під час півгодинного інтерв'ю з кореспондентами пресових агентств.

Як відомо, переговори розпочинаються 12-го березня, але розходження існують вже нині. Совєтський Союз вважає, що порозуміння повинно бути підписане лише в тому випадку, якщо сторони договоряться у всіх трьох проблемах, які будуть обговорюватися. ЗСА вважають, що ці три проблеми — стратегічна нуклеарна зброя, нуклеарні ракети середнього засягу і космічна зброя — повинні розглядатися окремо і в тому випадку, коли сторони прийдуть до згоди в одному з вказаних питань, вони повинні підписати відповідний договір, не чекаючи вирішення інших проблем.

„Ми вважаємо, — сказав Вайнберґер, — що якщо досягається домовленість в одному принциповому питанні, його треба закріпити в договорі. Совєтський Союз дотримується іншої точки зору. Але розходження треба елімінувати ще заки ми сядемо за стіл переговорів. У противному разі переговори взагалі ні до чого не приведуть".

Подібні розходження, додав міністер оборони ЗСА, існували і колись. Совєтський Союз категорично відмовлявся підписувати окремі договори. Лише одне питання вдалося вирішити незалежно від інших — про „гарячу лінію" зв'язку між Москвою і Вашінгтоном.

Тепер справа ускладнюється тим, що виникло таке питання, в якому, як вважають політичні спостерігачі, ЗСА і СССР буде надто тяжко договоритися. Це — питання про космічну оборону. ЗСА мають намір продовжувати дослідження що до створення космічної оборони незалежно від становища, яке займає в цьому питанні Совєтський Союз.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ в Лос Анджелесі, Каліф. видав вирок, в якому сказано, що Андреа Артуковіч, 85-літній хорватський провідник під час німецької окупації Хорватії, є фізично здібний брати участь в судових доходженнях в справі його депортації до Югославії. Уряд в Београді від довшого часу домагається видачі Артюковіча, щоб поставити його перед суд за його участь у знищенні 770,000 сербів, жидів і циганів, під час німецької окупації Югославії.

ВІДОМИЙ БАПТИСТСЬКИЙ пастор Ґеорґій Вінс заявив, що дозволена баптистська організація в СССР є в руках КГБ. Пастор Вінс репрезентує евангельсько-баптистську церкву в СССР, яка не підлягає апробованій совєтським урядом Всесоюзній раді евангельських християнських баптистів в СССР. Він заявив, що голова цієї ради, Олексій Бичков, і її секретар, Анатолій Стоян, є членами КГБ і всі зносини і контакти цієї баптистської організації із закордонними баптистськими Церквами є на ділі вдержувані КГБ через своїх агентів у згаданій псевдобаптистській „церкві".

ДВА АМЕРИКАНСЬКІ конгресмени, республіканець Джим Ліч з Айова і демократ Билл Александер з Аркансо, неофіційно відвідали на днях Кабул й провели довші розмови з Фіделем Кастром. Оба конгресмени ствердили, що кубинський диктатор одверто висловився за „поліпшенням американсько-кубинських відносин". Але в Державному департаменті відповідні речники заявили, що Фідель Кастро від кількох років „підхліблюється" до американських туристів в надії на торгівлю. Кастро є далі вірним і покірним „союзником" Москви і речником її анти-американської політики в Центральній Америці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Право на самооборону

Дня 22-го грудня м. р. їхав підземкою в Ню Йорку 37-літній інженер електроніки Бернард Гюґо Ґец, коли раптово обступили його чотири чорні молодики у віці 18 і 19 літ і один із них зажадав від нього 5 долярів. Як він згодом зізнав — він побачив в очах того напасника насмішкувато-злобний блиск. Він відповів спокійно: „Я маю для кожного з вас 5 долярів" — вихопив з-за пояса пістолю і всіх їх постріляв. Нікого не вбив, трьох після успішної операції випустили із шпиталю, четвертий непритомний у шпиталі, спаралізований від половини тіла вділ. Названий інженер ще перевірив, чи когось у вщерть повному ваґоні не зранив, серед замішання втік і щойно рівно в тиждень згодом сам зголосився на поліцію у стейті Ню Гемпшир, звідкіля перевезли його до Ню Йорку.

У міжчасі та подія стала міжнародною сенсацією. Газети й радіотелевізійні станції по всьому світі розголосили подію і люди поділились: одні вважали Ґеца за героя, інші — злочинця. Прокуратор мангеттенської дільниці Ню Йорку, де скоїлася була ця пригода в підземці, заявив, що „арґумент самооборони не перейде". Але 25-го січня 1985 року лава присяжних, скликана прокуратурою для цієї справи, рішила одноголосно, що не можна обвинувачувати Бернарда Ґеца за намагане вбивство, бо він діяв у самообороні „на основі добре зрозумілої загрози збоку напасників". Обвинувачено його тільки за незаконне посідання зброї, тим паче, що крім пістолі, якою Ґец стріляв до напасників, поліція знайшла в його помешканні ще одну пістолю і кріс. Але коли дійде до судової розправи, то оборонці будуть мати сильний арґумент: Бернард Ґец був уже два рази жертвою вуличного бандитизму і після того просив дати йому дозвіл на купно пістолі, — однак такого дозволу не дістав. Усі чотири чорні, що їх постріляв, мали в кишенях довгі загострені долота, всі мали за собою різні злочини, ні одного ще не обвинуватили.

Присуд лави присяжних дав поштовх до нової повені коментарів. Виявляється, що коли поліція заінсталювала була окремий телефон для інформаторів, де скривається Гернард Ґец після своєї втечі з підземки, 90 відсотків зголошень належало прихильникам, ба навіть звеличникам „злочинця". Тепер, після судової регабілітації Бернарда Ґеца, як здогадного злочинця, що стріляв до „невинних хлопців", залунали знову голоси, що винувата вся погана система американського судочинства. Не тільки сам Бернард Ґец зневірився щодо реальної вартости охорони життя, здоров'я і майна органами безпеки, але й загал американського суспільства обурений лібералізмом американських суддів та безпорадністю поліції, яка арештує винуватців, які, проте, зараз же дістаються на волю і виконують далі злочини.

Присуд нюйоркської лави присяжних має величезне моральне, але й практичне значення. Уже тепер сталися в Ню Йорку і в Чикаґо події, коли-то напастований бандитом купець в Ню Йорку застрелив бандита і його не притягнули за те до карної відповідальности, бо він діяв в самообороні і мав „леґальну" пістолю. Знову ж у Чикаґо старшого віком мурина напали на вулиці три муринські недолітки і він до них стріляв — одного вбив, двох поранив і теж признали йому право на самооборону. Немає сумніву, що історія інженера Бернарда Ґеца і їй подібні спричиняться до загострення кар.супроти злочинців і приспішать термін невідхильної, конечної ревізії усієї системи американського судівництва та зліквідують різні пута, які обмежують свободу рухів поліції у боротьбі зі злочинством. Наприклад: поліція чи „стейттрупер", який затримає авто за переїхання червоного світла чи навіть вбивство автом людини мусить спершу вилеґітимуватися, хто він є, поки почне допитувати злочинця. Злочинець навіть приловлений на гарячому, не є злочинцем, поки його не засудять, — він ще завжди „містер" і його злочин все ще „здогадний". Арештованому треба обов'язково пригадати всі його „права" згідно з вироком Верховного Суду у т. зв. справі Міранди: що арештований має право мовчати і не зізнавати; що все сказане ним можна буде вжити у його некористь; що він має право відмовитися від зізнання поки покличе свого адвоката. А коли почнеться судова процедура, то його адвокат може зробити „угоду" з прокуратором щодо признання підсудного до меншої вини, за що скреслять йому обвинувачення у більшому злочині, — а після того може вийти на волю за викуп, а після відсидження короткого часу вийде на волю на „пароль". Пародія справедливости... Але право на самооборону залишається ненарушне. Самооборону кожної окремої особи і тим паче народу, що на нього напав аґресор.

Ярослав Курдидик

ПАРАШУТИСТИ З АТОМОВОЮ ЗБРОЄЮ У НАПЛЕЧНИКАХ

Інавгурація президента Регена та останні розгри за спортові чемпіонати ЗСА, начебто на мент відсунули в тінь чи не найважливіше — справи розголосу про американсько-совєтське роззброєння. Насправді, кажучи, ніхто не очікує, що в Женеві станеться будь-яке чудо, бо державний секретар Джордж Шулц заявив уже заздалегідь, „що переговори з СССР, ми вестимо без великих ілюзій на скорі зміни у відношенні одні до одних..."

Одне, що насправді відрізнює атмосферу відновлених переговорів між ЗСА і СССР — це теперішнє становище ЗСА, що приходом до влади президента Регена, Америка безперебійно і безугавно дозброюється, хоч і про різновидні аспекти дозброювання, а в дечому навіть про деякі уже завершені досягнення не „розбарабанюється на всі лади", як це залюбки робили попередніми роками, засоби масової інформації.

Ось для прикладу, щойно недавно появилися вістки про вельми загадкову діяльність у майбутньому окремих військових з'єднань, що так само, як загальновідомі елітарні з'єднання „Зелених Беретів", мають у випадку війни виконати — хто знає, чи не менше важливі вирішні бойові дії, як фронтово-наступальні різнотипні і великі своєю засяжністю, частини. Їхня діяльність не буде точно обмежуватися до близької смуги прифронтового ворожого запілля, але вона може розпростерти свої бойові прояви у непередбачену ще досі площину модерних саботажів і паралізування ними, розплянованих ворожих наступальних і оборонних операцій. Про вищезгадані парашутні з'єднання для спеціяльних призначень довідуємося дещо точніше із повідомлень Інституту для політичних і мілітарних студій.

Із цих звітувань виявляється, що ЗСА вже від років переводили досліди із. т.зв. „максимальною мінітюризацією атомової нищівної амуниції". У висліді цих насправді неймовірних технологічних зусиль нищівні „заряди-стрільна" змінітюризовано до такої міри, що їх може взяти у наплечник, дослівно кожний парашутист і використовувати у зруйнованні кожної важливішої ворожої цілі. У передбачену нищівність цієї найновішої парашутної зброї, враховується всі військового значення споруди, нагромаджені бази з амуніцією, танковими з'єднаннями, скупчень ракетних і радарових влаштувань тощо.

У яких місцях переховується ця найновіша і водночас, „дивовижна зброя", покищо не знаємо. У деяких повідомленнях кажеться, що в Европі. У військовому жарґоні цю амуницію називають „Backpack Nuke".

Щоправда про цю амуніцію були натяки у минулому, але щойно тепер, при переліку різнорідних ракет і стілен, директор Інституту політичних і мілітарних студій В. Аркин відкрив невеличкий „рубчик заслони" про неї.

Із його зізнань і роз'яснювань перед Конґресовою зброєневої комісією виявилося, що Пентаґон у своїй джерельній реляції, в окремому бюлетені виявив про розробку і досліди із „продукцією найменшої нуклеарної амуниції", — почавши ще від 1963 року.

А вже давніше, а тепер знову появилися оновлені вістки, що в Европі, а зокрема у Західній Німеччині вже від років вишколювано високо — технологічно завансовані „саботажно-оперативні з'єднання". Вони дуже невеликі і серед велетенських розмірами військових частин, вони губляться. Ці невеликі „гуртки камікасе", розділюються, за мовною номенклятурою, для поодиноких країн, що їх враховують у засяжність совєтських сателітів.

У телебаченні Ен-Бі-Сі, коментатори вияснювали теж, що ці з'єднання можна було б назвати „організаціями резистанських рухів", а за мовним розподілом, у залежності до величини окремих поневолених країн — їх нараховується коло одної сотки.

Коли у цій справі американські мілітарні коментатори звернулися за деякими уточненнями до Пентаґону, тамошні міродайні речники відповіли, що про операції цих „парашутистів з атомовими бомбами у наплечниках", вони відмовляються говорити тому, бо це зовсім окрема справа, якою відає Департамент оборони. Ми можемо тільки підтвердити, — було сказано у Пентаґоні, — що того типу „нищівна амуніція", існує, і що є теж вояки, які знають, як її обслуговувати і використовувати...

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, хто вміє добре боротися за себе

В останніх днях пригадали знову цілому світові про славозвісний концентраційний табір в Освєнцімі (Авшвіц) з приводу сорокріччя дати освободження з нього в'язнів. Рік 1985 буде пригадувати всім що ще живуть, більше таких знаменних дат, бож це минає сорок років як закінчилася Друга світова війна. Але усі ці спомини та святкування прийдуть щойно весною — звільнення в'язнів концентраційного табору на польській території недалеко Кракова, ще одна із перших місць страхіть та убивства, що його покинуло німецькі поліційні відділи. Не диво, отже, що про це широко пишуть, говорять та показують жахливі і зворушливі знімки на усіх телевізійних станціях.

Але при тому оправданому зовсім спомині, ми завважуємо, що пригадують його тільки члени жидівського народу. Це правда, що їхніх земляків загинуло в Освєнцімі найбільше, але поруч із ними були там ув'язнені представники двадцяти народів, які напевно терпіли так само як в'язні жидівського роду. Серед них була також, як добре знаємо, українська група — та є ще деякі із них поміж живими. Чи знає про це чужа вільна преса та громада? Либонь не дуже, бо досі ми не завважили ніякої згадки про українських в'язнів того концентраційного табору, а навіть після першої інформації, що в Освєнцімі були члени різних національних груп, тепер вже чується і читається лише про жидів.

І тут саме маємо ще один доказ, як можна і треба свою справу висувати все і всюди на перший плян, постійно пригадувати, постійно і говорити.

Жидівський голокост не сходить з уст цілого світу вже 40 років, а кожна річниця, кожна нагода є для них новим невтомним стимулом пригадувати світові про цю трагедію.

Але не лише голокост дає жидам причину боротися за свої справи. В такий самий спосіб ставляться вони до проблем сьогоднішнього Ізраїля, бо будь-яких познак прихильности американського чи інших народів до арабського світу, до будь-яких не точних чи не правдивих вісток про жидівських провідників, доказом чого був останній процес проти журналу „Тайм".

Подібно боронять з цілою енерґією на терені ЗСА своїх прав негри, — та це ми відчуваємо на кожному кроці у нашому щоденному житті. Ось, наприклад, навіть останній випадок із Бернгардом Ґецом, що прострілив чотирьох негритянських хлопців у власній обороні, прибирає тепер політичний характер і негритянські провідники дошукуються в ньому ворожого расизму.

І одних і других ми можемо брати собі за приклад, як можна і треба все і всюди боротися за себе та свою справу. Ми, однак, як спільнота, дуже скоро тратимо терпеливість і послідовність у наших акціях на свою оборону — спалахнемо вогнем, крикнемо, а як нас не почують, покидаємо розпочате діло і нарікаємо на цілий світ, що нас не хоче признати чи слухати. Якось не вміємо використовувати кожну нагоду для „продавання" української справи. А як ми того не зробимо, то хто інший візьметься за нашу справу? Не нарікаймо, отже, завжди на „воріженьків" бо ми самі собі найбільші вороги своєю химерною і непослідовною вдачею.

О-КА

Іван Боднарук

ВІДНОВІМ ТРАДИЦІЮ СВІТЛИЦЬ ПО НАШИХ ТОВАРИСТВАХ

Світлиці мають у нас свою світлу традицію і відіграли в розбудові культури нашого народу велику ролю. Вони були тим осередком, у якому народжувалися і з якого виходили нові думки, нові ідеї, почини часто великих діл. Колись світлиця товариства „Руська Бесіда" у Львові дала поштовх до розвитку українського театру в Галичині. Все, що тривожило українську суспільність, усе, чим вона жила й що думала, находило свій відгомін у світлицях і читальнях рідного краю. І всі вони в містах і малих містечках, під солом'яною стріхою сільських хат, де при слабому світлі нафтової лямпи збиралися молоді й старі, вчили громадянство думати й формували його світогляд. У їхніх стінах находили свій відгомін, а інколи й відбувалися важливі події в житті народу. Це була школа національного життя, яка вчила любити свій народ і активно для нього працювати.

Світлиця — це той острів серед розбурханого моря, до якого причалює втомлена людина, щоб серед рідного оточення відпочити, знайти хвилину спокою, прийти до духової рівноваги та набрати сил до життєвих змагань. Тут у світлиці, віднайде скиталець частину рідної землі, частину власного „я", яке тут серед блукання по чужині, здавалося йому, він безповоротно втратив. Ми втратили тисячі людей із нашої старої еміграції, втрачаємо теж дуже багато з нової еміграції через брак постійної опіки над нашими самітними чи з різних причин відчуженими братами. Треба їх відвідувати, помагати добрими порадами, чи — в разі потреби — ділами милосердя. Треба їх притягати до суспільної праці, що є найліпшим ліком на пригноблення. Ми забуваємо про тих людей, які відчужилися від рідної громади, і вони пропадають для нас у чужих середовищах, назавжди відходять від нашої Церкви й нашого народу. Відчуження від свого рідного, нудьга, самота та різні родинні трагедії часто породжують релігійну й національну байдужість.

Світлиці в рідному краю часто виходили поза рамки культурно-освітнього життя і причинилися до національного відродження Галичини, ставали кузнею, у якій оформлювалося духове обличчя української активної людини. Світлиця була колись на рідних землях тим тереном, на якому зустрічалися різні прошарки українського громадянства. Тут вони себе взаємно пізнавали, договорювалися у не одній справі та навчалися спільно працювати для одної мети. Тут вирівнювалися різні думки й й приходила спільна мова.

Писав колись д-р І. Овечко, що багатьом людям у ЗСА скучно жити й нарікають, що нема у вільні хвилини куди вийти. Треба признати, що в багатьох випадках мають причину до цього, тому треба для таких людей організувати місця розваги при наших церквах і товариствах. Потребу таких місць відчувають особливо старші люди, але потребують їх і молоді. Для останніх такі місця прямо необхідні, якщо хочемо їх вдержати при всьому, що рідне. З браку таких місць розваги в нас молодь часто йде до чужих і в погані товариства і там деморалізується та винародовлюється.

Такі місця розваги необхідні також для людей самотніх. Брак родини, відчуженість, самота — це тяжкі духові терпіння, які можуть слабших духово спрямувати на злу дорогу життя. Треба таких людей притягнути до себе, подбати, щоб вони ходили на наші імпрези, брали участь у суспільній праці, бо така праця це найкращий лік на пригноблення чи самоту. Добре проведене дозвілля скріплює духові сили для поборювання труднощів, від яких не вільна ніяка людина. Добре зорганізовані розвагово-культурні осередки в усіх місцевостях нашого поселення дуже потрібні для самотніх людей, для менше свідомих родин, а передусім для молоді.

Люди в наших часах живуть у постійнім напруженні нервів, не маючи часу на ніщо. Темпо праці і постійний поспіх виснажують людину й забивають у неї все людське. Кіна, театри чи телевізія вже перестали подекуди бути дозвіллям і стали налогом. Те, що оглядаємо в телевізорі напружує нас нерідко більше від праці. Всі люди тоді мусять мовчати в хаті, бо ми вп'ялили очі в телевізор і слідкуємо за трагедією героїв.

Коли говоримо про потребу світлиць, то не забудьмо про справу побудови одного організаційного центру, в якому знайшлися б різні організаційні середовища. Якщо в нас, в нашому громадському житті буде переведений відповідний поділ праці між громадськими організаціями та людьми і якщо ця праця буде скоординована, себто реґульована й унапрямлювана місцевими і крайовими організаціями, то ми діб'ємося рівночасно кількох цілей: поширимо нашу активність, здобудемо для нас більше людей.

Справу світлиць зреалізувати не так то й важко, коли візьмемо до уваги, що українці люблять жити гуртом, відвідувати один одного, гостити, що є виявом сердечности, доброти української душі. Цей гін до гуртового життя спостерігається також серед нашої першої еміграції у ЗСА, де вона воліла жити скупчено, хоч інколи і в нездорових околицях, щоб тільки бути близько своїх церков та організацій. Такий гін до гуртового життя виправдав себе в минулому, що виявилося у будові церков, шкіл і народних домів. Живучи в гурті, наші перші еміґранти могли без труду сповняти свої релігійні обов'язки, задержувати рідну мову, традиції звичаї.

ЛЕТУНИ СОВЄТСЬКОГО пасажирського літака, перебуваючи в повітрі над Мінськом, Білоруська ССР, завважили невідомий для них летючий об'єкт, що рухався з великою швидкістю і сильними прожекторами кидав світло в сторону землі. Цю інформацію подала до відома совєтська газета „Труд" з 30-го січня ц.р. Цей об'єкт летів якийсь час поруч із совєтським літаком, залишаючи за собою хвіст зеленого диму. Згадана газета пише, що за головним об'єктом світились ще два сильні прожектори, але на висоті 30.000 футів пілоти з літака не могли завважити інших об'єктів. Перший невідомий об'єкт і летючі за ним „світла" зникли потім у просторі.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО УКРАЇНЦІВ ПІД МОНТЕ КАСІНО

Появилося кілька дописів на сторінках „Свободи" про українців під Монте Касіно. Я, як учасник боїв в Італії і Монте Касіно, в Корпусі ген. Андерса під Британською Командою, відзначений медалею Британського короля, „Віртуті Мілітарі" хрестом „Монте Касіно" і хрестом заслуги з мечами, долучуюся до моїх попередників і пригадую нашому суспільству, що ми так, як вояки УПА, чи Українська Дивізія воювали в чужій уніформі, але в нас бились українські серця. Ми й хотіли опанувати військове ремесло, щоби у відповідний час стати до бою з ворогами України за українську самостійну соборну державу.

Але не так воно сталося. Багато наших вояків склали свої голови в Тобруку на полях Італії і під Монте Касіно. І всі вони були вірними синами України. Відвічний ворог України в'язнив і мучив роками по тюрмах і тайгах Сибіру. Відтак, коли Америка, Англія і Совєтський Союз підписали договір спільно воювати проти Німеччини, нас, як горожан колишньої Польщі, звільнено з тюрем і таборів. І так понад 10.000 осіб дісталися до Корпусу ген. Андерса.

Нині рівнож повинні дати відсіч таким писакам як „Тихі сусіди" й іншим, які очорнюють нашу націю як цілість, кидаючи на нас тінь, що ми були німецькими коляборантами. Вони повинні знати, що в британській, американській, кандській, а навіть в жидівській бригаді були українці, що воювали проти Гітлера.

Тому звертаюсь до всіх українців у вільному світі: зорганізуймо комітет заопікуймося могилами наших вояків під Монте Касіно. Поставмо їм пам'ятник, щоб вони спокійно спочивали під гербом України. На Україні не можна того зробити. Багато синів і дочок, братів і сестер не знають, що їх рідні впали в цьому бою.

Я перший голошуся до комітету і складу відповідний даток на пам'ятник під Монте Касіно.

майор інж. Володимир Янів
Картерет, Н. Дж.

Любов Коленська

„Якщо я сьогодні умру — кожна краплина моєї крови зміцнюватиме народ"

III.

Закінчення

5-го листопада 1959

Усі організації і прошарки людности в Індії, за вийнятком комуністів, вважають, що я добре впоралася із своєю роботою (як президент Конгресової партії), і на мене йде постійний натиск, щоб продовжувати її у ще одній каденції.

А це була дуже важка праця та інколи виснажлива, але враз із нею прийшов повновартний досвід. За цю відстань часу я здобула певність у свої сили. Але з багатьох причин — більше я вже не хочу її продовжувати. Рутинна частина праці забирає дуже багато часу і надто зв'язує; я почувалась, ніби птах замкнений у замалій для себе клітці. В мене відчуття, що я себе віднайшла, що вже визначила себе і зможу багато вчинити 'назовні' (поза своєю працею). Крім цього, коли в мене будуть свобідні руки, матиму змогу взятись за будь-який проєкт, а деякі з них такі невідкладні".

* * *

Спочатку, в 1950 роках, — як це ми вичитали в листуванні поміж Індірою Ганді і її приятелькою Дороті Нормен, Індіра була проти співпраці із Совєтським Союзом і навіть вже за свого володіння на пості прем'єр міністра Індії — на початках — була антикомуністичної настанови і намагалася визволити свою країну з-під домінації Куби і Совєтського Союзу.

Що в такому разі сталося? Що змінило її антисовєтську настанову? — Внутрішній натиск її прибічників чи політичні обставини? На це дає відповідь згадуваний уже кореспондент „Тайму" Вілліям Смит, підтверджуючи саме, що Індіра хотіла привернути Індію до первісної позиції — як групу народів, симпатії яких не були звернені ані на Захід, ані до совєтського бльоку. Коли ж Уряд ЗСА зайняв пропакістанське становище, — Індіра Ганді підписала пакт приязні з Москвою і стала постійним покупцем совєтської зброї.

В столиці Індії, Ню Делі, було слідне теж подратування опозицією ЗСА до нуклеарної програми цієї країни. Під час президентури Ричарда Ніксона, в часі Індо-Пакістанської війни, американський Уряд схилявся в сторону Ісламбаду, а відтак Америка — ворогові Індії — Пакістанові постачала зброєю, але це було в реванш, коли Індіра відмовилась засудити совєтську інвазію на Афганістан.

У приватному житті, коли їй не треба було завуальовувати своїх почувань, з Індіриного обличчя еманував смуток; з-поміж рядків у її листах вилонюється жінка, яка шукала за несповненим щастям, любов'ю, теплом, затишком, якого їй ніколи не довелося мати. Пройшло і те — з хвилиною, коли цього жовтневого дня по неї простягнуло свою руку фатум, в яке вона твердо вірила...

В Індіри ніколи не було особливого бажання бути прем'єр міністром Індії, але коли доля передала їй скиптр володаря, вона взяла його, щоб служити своєму народові, полум'яну любов до якого передали їй у спадщині її дідо і батько. Пишуть, що за кермою своєю вона була гордим, завзятим, іноді навіть арогантним, вимагаючим і жорстоким володарем.

На перехресті двох різних духових світів складної Індіриної душі зродились два її сини: — Санья — неспокійний, революційних поглядів і постанов, загоріла і безкомпромісова людина — згинув у летунській катастрофі. І народивсь їй молодший син — Раджів: несмілий, закоханий у книги, людина спокійного філософського духу, патріот, але не безтямний загорілець. Цей внук Джаваргаляля Ґанді, так як і його мати, зовсім не збирався бути прем'єр-міністром своєї країни, але він скорився своїй долі і виступаючи перед індійським народом, з великим спокоєм сказав: „Ніщо так не буде боліти душі нашої улюбленої Індіри Ганді — як нові вибухи насильства у будь-якій частині країни. Сьогодні нашим найважливішим пріоритетом є рішитись на крок у властивому напрямку".

Можливо, слова Індіри в передодень її загибелі, в які вона вгорнула всю любов до свого народу — „якщо я сьогодні умру — кожна краплина крови зміцнюватиме народ" — втихомирять плесо індійських заворушень і під кермою Раджіва, звільнившись з-під совєтської домінації, поведуть індійський народ у напрямі Заходу, як це задумувала і плянувала на початку свого володіння Індіра Ганді.

Кінець

Нюйоркчани...

(Закінчення зі стор. 1)

як також сестри служебниці Марія Шевчук і Кляра Голяк.

Коли до залі, де були зібрані гості, увійшов Владика Василь, усі привітали його колядою „Бог Предвічний". З черги промовив в імені приявних о.П.Пащак. Підкреслюючи у своєму слові велике зацікавлення Владики не тільки церковно-релігійними справами, але й також загально громадськими питаннями української громади, висловив в імені приявних велике признання для Владики за його труд і працю, як також найщиріші побажання успіхів у його праці для добра Української Церкви й українського народу.

Владика Василь з учасниками зустрічі.

Відтак забрав голос адв. Р. Гуглевич, долучуючись до побажань о. П. Пащака, та представив усіх приявних на тій зустрічі. Усі приявні прилучилися до тих побажань своїм щирим „Многая Літа" для їхнього заслуженого Владики.

Несподіванкою для Владики був дарунок, що його передала Владиці голова 83-го Відділу СУА в Ню Йорку І. Мокрівська у формі вишиваного членкинями того ж відділу обойчика.

Владика Василь щиро дякував усім за прибуття до нього та за дарунки, що їх приявні йому при тій нагоді передали, а зокрема за дарунок від 83-го Відділу СУА. У своєму слові до приявних він підкреслив певні додатні, як також і від'ємні прояви в українському житті та закликав до спільних змагань за об'єднання громади й праці на добро Української Церкви й українського народу. При цьому, виказуючи своє велике зацікавлення існуванням одинокої на сході ЗСА української католицької середньої школи, а саме Академії св. Юра в Ню Йорку, передав на руки адв. Р. Гуглевича свій чек на суму 1,000 дол. на цілі тієї академії. Відтак попросив приявних до окремої залі-їдальні на обід, під час якого приявні мали нагоду поділитися своїми думками про найбільш пекучі справи, запевняючи Владику про свою готовість до повної співпраці для добра Церкви й громади.

СЛОВО

Василя Лостена до представників організацій Великого Ню Йорку дня 12-го січня 1985 року

Мої Дорогі Гості!

Сердечно вітаю вас усіх дорогі представники нашої громади Великого Ню Йорку з отцем ігуменом Патрикієм у проводі.

Я вдячний вам, що ви не забуваєте за свого Владику і бодай раз в рік мене відвідуєте, бо я навіть частіше вас відвідую не тільки з нагоди офіційної візитації вашої парохії, але я люблю вас бачити при нагоді різних імпрез чи зборів. Коротко, я люблю бути з нашими людьми, з моїми вірними. Але мені приємно, як я сказав, що ви не забуваєте мене при нагоді моїх ім'янин і Нового Року і я вам дуже дякую за ваші гарні слова привіту і побажань. Така зустріч при скромній перекусці, яку приготовив наш неструджений і в таких справах досвідчений о. Іван Терлецький, наш шкільний прокуратор, є доброю нагодою, щоб обмінятись думками про різні справи, які вас і мене взаємно цікавлять. А тих справ і я маю немало і ви напевно маєте їх досить. При такій зустрічі ми немов здаємо собі взаємно звіт за пройдений рік і при тому можемо порадитись і обговорити не одну справу, яка цікавить громаду Великого Ню Йорку, як також мою єпархію. Ви дієте на терені моєї єпархії, отже всі ваші справи, всі ваші успіхи чи недомагання до певної міри є і моїми успіхами чи недомаганнями.

Минулий рік був для нас і сумним, але під деяким оглядом будуючим. До тих дуже сумних подій минулого року належить без сумніву відхід до вічности нашого Глави і Патріярха Блаженнішого Кардинала Йосифа. Це болюча втрата і для нашої Церкви і для нашої громади, для цілого українського народу. Треба дякувати Господеві, що післав нам такого неустрашимого Ісповідника Віри та просити Господа, щоб за заступництвом Слуги Божого Митрополита Андрея та за заступництвом Ісповідника Віри Блаженнішого Кардинала Йосифа та інших Господь мав у своїй опіці нашу Церкву і наш нарід.

До відрадних подій минулого року треба зарахувати відзначення 20-ліття побудови пам'ятника генієві України Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні. Ця подія важлива з двох оглядів. Поперше — не була нагода, що наша розсварена громада знайшла в цій справі спільну мову і разом відзначувала цю подію. І тут треба висловити признання голові НТШ д-рові Ярославові Падохові, який доклав багато труду і виявив немало терпеливости, щоб остаточно звести всі групи разом. Ця подія була знову нагодою, що чи не перший раз Президент Америки прийняв більшу делегацію на авдієнції, хоча і тут, на жаль не обійшлося без непотрібного дисонансу. Ми мусимо навчитись думати і діяти державницькими категоріями, а не груповими, чи партійними.

Минулий рік був також роком відзначення 40-ліття смерти Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Це був дальший крок у молитовному поході за Його прославу славою святих Вселенською Церквою. Наші молитви треба посилювати і продовжувати — не тільки поодиноко, але також в родинах, в громадах та великих молитовних походах, щоб почув нас цілий християнський світ.

У тому самому дусі будемо відзначувати 50-ліття Української Молоді Христові, яке то свято було великим виявом вірности української молоді Христові під проводом саме Слуги Божого Митрополита Андрея. І ці відзначення будемо переводити не тільки по громадах, але також великим здвигом, щоб всі знали, що українська молодь на нових місцях поселення також вірна Христові.

У тому самому дусі приготовляємося до найбільшого ювілею в житті нашого народу — Тисячоліття Християнства в Україні.

Наша молодь цього року, — рокі молоді, проголошеним Об'єднаними Націями і Святішим Отцем Папою Іваном Павлом II, також повинна дати про себе світові знати, що вона буде боронити Правд Христової Віри перед отрутою атеїстичного комунізму. Нехай нашим кличем буде: Христос наша Сила!

І що будемо робити робім на широку скалю, щоб наш голос почув цілий світ, щоб всі народи світу знали, що існує український нарід, що українська молодь — вірна своїй прадідівській вірі, своїй культурі, та буде змагати за найвищі ідеали свободи для Церкви і народу.

Оце наші мої дорогі гості такі пляни, такі шляхетні наміри, які при Божій вашій активній допомозі хочемо в цьому році переводити в життя.

І накінець ще одне вам хочу сказати, що я ще не втратив надії, що мені пощастить довести до полагодження у нашій громаді. Я вдячний всім, хто мені в цьому ділі допомагає, а саме д-рові Степанові Ворохові, меценасові Романові Гуглевичеві та іншим людям доброї волі. Всіх вас шановні зібрані я прошу в тому ділі про співпрацю і святі молитви. Це наша спільна, благородна і шляхетна справа. Кожна і кожний з вас у своїх організаціях повинен за словами Слуги Божого причинитись до того, щоб ширити елементи єдности, а уникати елементів роздору. Тож з вірою і надією вступаймо в цей Новий Рік і я вам усім, вашим родинам, і всім організаціям бажаю Божих ласк та багато успіхів як у приватному особистому, так і громадському житті.

А тепер будьте моїми дорогими гістьми, і чим хата багата, — гостітеся!

„Ню Йорк Таймс" пише про Тиждень слов'янської культури

Ню Йорк (М. Коломиєць). — Недавно у щоденнику „Ню Йорк Таймс" появилася стаття Марвіна Гава про Тиждень слов'янської культури, що відбувся в Ню Йорку в листопаді минулого року. В ній автор подає до відома, що в Ню Йорку проживає понад 1,5 мільйона слов'ян — українців, поляків, росіян, булорусів, хорватів, сербів, чехів, словаків, македонців.

Тиждень слов'янської культури складався з трьох імпрез, а саме: показ книг, виставка творчости слов'янських малярів та виступ слов'янських танцювальних ансамблів. У цих імпрезах взяло участь 64 групи, які висвітлювали культурні аспекти слов'янських народів і не застановлялися над політичними поглядами.

Говорячи про Тиждень слов'янської культури, один із представників Слов'янської Ради сказав, що метою цієї імпрези є підтримувати традиції, культуру та мову слов'ян-іміґрантів.

У рамках Тижня відбулася конференція американської асоціяції для заавансовання слов'янських студій, у якій взяло участь понад 1,000 академіків та студентів.

САЛЬВАДОРСЬКА АРМІЯ розпочала масову офензиву проти марксистських партизанів, що їх всякими способами підтримують Совєтський Союз, Куба, Нікараґуа й інші комуністичні держави світу. В офензиві бере участь 4,000 сальвадорських вояків, гелікоптери, панцерні вози, джетові бойові літаки. Найбільше війська знаходиться в околицях дії партизанів у прикордонній полосі з Гондурасом.

В невимовно глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 25-го січня 1985 р., з Волі Всевишнього, відійшов від нас у Вічність на 62-му році трудолюбного життя наш Найдорожчий і Незабутній Муж, Тато і Дідусь

бл. п.

МИХАЙЛО ВЕРБОВИЙ

Важким горем прибиті:

улюблена і вірна дружина — МАРУСЯ

донька — ГАЛИНА з мужем АНТОНОМ та синами МИХАЙЛОМ і ГРИГОРІЄМ

донька — ІРИНА з мужем ДОМАНИКОМ та з донечкою МАРІЄЮ і сином ДОМАНИКОМ, мол.

син — МИХАЙЛО, мол.

брат і сестра в Україні та братанок з родиною у Франції.

ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Польщі.

Уродженець села Корні, біля Рави Руської був затруднений більш як чверть століття у банківництві у J. P. Morgan, Inc., в кредитовому відділі в Амерікан Банкінґ Інституті. Освіту здобув на рідних землях, на вісімнадцятім році життя вступив в ряди Організації Українських Націоналістів Революціонерів, із приїздом до Німеччини у 1941 р. аж до виїзду до Америки в 1950 р., продовжував працю в Організації викладачем на різні теми, а головно викладачем вишкільних матеріялів

Похоронні відправи відбулися у пох. заведенні Martin A. Gleason, Inc.

Служби Божі і похорон відбувся з української католицької церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії, Фреш Медовс, Н. Й. Тлінні Останки спочили на українськім католицькім цвинтарі Святого Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

Нехай прибрана, вільна земля Вашінґтона буде Йому легкою

В. Й. П.

Ділимося сумною вісткою, що 6-го січня 1985 р. відійшов у Вічність

бл. п.

інж. ЛЕВ МАЩАК

В глибокому смутку:

сестри — МАРІЯ і ОЛЯ з родинами в Україні
тіточні сестри — МАРІЯ в Україні
ДАРІЯ ҐЕНИК-БЕРЕЗОВСЬКА з мужем ЯРОСЛАВОМ у Канаді,
її діти: ЮРІЙ з родиною,
ХРИСТИНА САПКА з родиною
тіточні брати — СЛАВКО в Польщі
ВОЛОДИМИР МАЩАК в Англії

ближча і дальша родина, приятелі і знайомі.

Дякуєм всім за молитви

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в П'ЯТНИЦЮ, 15-го ЛЮТОГО 1985 р., о год. 7:00 вечора. в церкві св. Юра, Ню Йорку, Н. Й.

Бл. п. Левко Мащак був членом Українського Народного Союзу і довголітній голова хору ім. Андрея Шептицького при церкві св. Юра в Ню Йорку.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 27-го січня 1985 року, закінчивши 67 років життя, після важкої недуги відійшов у Вічність у Торонто, Канада, наш Найдорожчий Муж, Батько, Дідусь і Брат

сл. п.

СТЕПАН ГУМІНІЛОВИЧ

хорунжий Першої Дивізії УНА, композитор і диригент українських хорів в Україні й Діяспорі та загальновідомий у Коломиї, і згодом у Дивізії спортсмен.

Горем прибиті:

дружина — ЛІДА
сини — АНДРІЙ з дружиною МАРУСЕЮ
ЮРІЙ з дружиною ІРИНОЮ
МАРКО з дружиною ЕҐЛЕЛІ
внуки — СТЕПАН і МАРКО
сестри — НАТАЛЯ ЖОЛКЕВИЧ, МАРУСЯ МЕЛАНЮК
та ближча й дальша Родина.

ПОХОРОН відбувся в середу, 30 січня 1985 року з ураїнської католицької церкви Покрови Пресв. Богородиці на цвинтар „Проспект", у Торонто.

Замість квітів на могилу Родина просить складати пожертви на Стипендійний Фонд при Українському Музичному Фестивалі.

Ukrainian Music Festival, 209 Riverside Drive, Toronto, Ont., M6S 4A8.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що в понеділок, 28-го січня 1985 р. в Чикаґо, відійшла у Вічність на 93-му році життя бувша учителька на Рідних Землях і в Америці

бл. п.

ЛЮБОВ ДАНИЛОВИЧ

ПОХОРОН відбувся дня 31 січня 1985 року з церкви святих Володимира і Ольги на цвинтар св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Залишила:

брата — ІВАНА з дружиною СОФІЄЮ
братанку — ТЕТЯНУ з родиною
братанича — СЕВЕРИНА
і добрих друзів ОСИПА і МАРІЮ ВАСЬКОВИХ

Св. п. Є. Росоха

В Торонто, Онт. померла на 67-му році свого активного і трудолюбного життя, в середу, 2-го січня 1985 року бл.п. Єлисавета Марія Росоха, дружина редактора „Вільного Слова" д-ра Степана Росохи.

Тлінні останки Покійної спочивали в каплиці Кардинала, де у четвер, 3-го січня відбулася багатолюдна Панахида.

Похоронні Богослуження почалися в п'ятницю, 4-го січня в каплиці Кардинала Панахидою, а параста[illegible] Архиєрейська Служба Божа — в церкві св. Покрови. Владиці Ізидорові Борецькому асистували о. митрат Маркіян Стефанів, канцлер Епархії о. д-р Роман Даниляк, о. д-р Мирон Стасів, який виголосив гарне слово, о. Іван Барщик, о. д-р Юрій Федорів і о. Іван Труш. Хоч був праціявний день, церква була заповнена приятелями і знайомими, які мали змогу вислухати чудову проповідь Владики Ізидора про благочинне життя бл.п. Є. Росохи і віддати їй „останнє цілування".

Прекрасний сонячний день 4-го січня 1985 року був Господньою благодаттю на останній дорозі на місце вічного спочинку Покійної, цієї, як сказав Владика Ізидор, „взірцевої жінки, вірної дружини, доброї господині і золотої мами своїх дітей, Володимира і Наталки". Сотні учасників спільно помолилися з Владикою Ізидором, який запечатав гріб на цвинтарі Парк Лови, при вулиці Блюр Захід у Торонто. Молитовне „Вічная пам'ять" і прощальне слово проф. д-ра Петра Стерча та жалобне „Видиш брате мій..." завершили сумні і болючі похоронні обряди.

Опісля учасники похорону переїхали до ресторану на тризну, яку розпочав Владика в асисті отців Р. Даниляка і І. Труша. Проводив нею проф. д-р П. Стерчо, давній і близький приятель родини Росохів, який у своїй промові підкреслив, що Покійна від юних літ була свідомою українкою і, хоч студіювала в Мукачівській русофільській гімназії, була все життя доброю українською патріоткою і правою рукою свого чоловіка в Празі, на еміграції в Европі і тут, у Канаді.

Проф. П. Стерчо представив родину Покійної та відчитав зворушливу телеграму голови сойму Карпатської України із співчуттям його заступникові д-рові С. Рососі. Згадав і про інші численні телеграми. Д-р Володимир Росоха, в імені батька, склав усім подяку.

Молитвою і проспіванням „Вічная пам'ять" закінчено ці сумні поминки.

Єлисавета Марія Росоха народилася 13-го липня 1918 року в селі Підгороді, Мукачів, на Закарпатті, в родині Юрія і Терезії Фогель. До української народної школи ходила в Підгороді і належала до Пласту. Державну реальну гімназію закінчила в Мукачеві і була учителькою. По зайнятті 10-го листопада 1938 року Мукачова і околиці мадярами, втекла до Хусту і міністерство шкільництва призначило її учителькою в селі Ільниця, округа Іршава. В міністерстві познайомилася з д-ром Степаном Росохою, який був там шефом відділу Позашкільної освіти Карпатської України.

В Ільниці Покійна пережила дні радости і смутку. Радости — відродження Закарпаття і проголошення самостійности Карпато-Української Держави, а смутку — бо мадярське радіо і преса принесли вістку, що її наречений, Степан Росоха, був засуджений і розстріляний. Вона замовила Службу Божу з Парастасом, а в шкільній бібліотеці виорила журнали закарпатської молоді „Наш Рідний Край"

Св.п. Є. Росоха

„Пчілку" і „Пластуна", з яких вибирала писання С. Росохи і читала їх своїм школярам. По якімсь часі несподівано отримала з гір Косівської Поляни листа, що він живе і турбується нею. По двох місяцях насвіть з Праги обіцяний лист з адресою. Переписка з Прагою закінчилася її арештом і звільненням з учительської посади. Через амнестію, хоч не прийняли її на учительську службу, але дали їй працю в нотаріальному уряді, з умовою не переписуватись „з Прагою". Переписка йшла на інші прізвища і адресу. По якімсь часі, несподіваний наскок мадярської жандармерії і обшук її канцелярії, у неї знайдено деяку українську літературу, а особливо числа журналу „Пробоєм", який продовжував видавати С. Росоха в Празі, з дуже гострим протимадярським писанням і який вона потайки кольпортувала. Знов арешт. Звільнена з арешту, вона щодня мала голоситись на поліції в Мукачеві аж до судової розправи в Кошицях. День перед судовою розправою вона зголосила на поліції, що іде до Кошиць на суд. Нікому нічого не кажучи, навіть рідному батькові, замість Кошиць вона поїхала через Будапешт до Відня, де гестапо арештувало її. По вияснению справи, що вона іде до нареченого до Праги, якого там гестапо також перевіряло, її звільнили і відіслали до Праги.

В Празі вона помагала своєму чоловікові у Видавництві „Пробоєм", вела домашню господарку і виховувала синка Володимира Юрія, аж поки 26-го січня 1944 року гестапо не закрило видавництво і не припинило видавання тижневика „Наступ", двотижневиків „Націоналіст" і „Технік" та журналу „Пробоєм", а власників С. Росоху і його дружину Єлисавету посадило до в'язниці на Панкраці в Празі, в якій Єлисавета просиділа 9 місяців із закидом приналежности до ОУН, про яку вона мало що знала, а самого С. Росоху запроторено до концентраку в Терезині, з якого він був звільнений аж по війні, 8-го червня 1945 року. Прибув до Праги і вже треба було хоронитись перед НКВД і за п'ять днів втікати до Баварії. Тут народилась їх донька Наталка. З табору в Регенсбурзі 26-го січня 1949 року вони переїхали до Торонто.

В Торонто, хоч Покійна мала двоє дітей, 3-річну Наталку і 7-річного Володю, вона працювала спершу на нічну зміну у фабриці дитячих забавок, а опісля в готелях Роял Йорк і Вестбирі. Від 1960 року дуже багато помагала своєму чоловікові, який тоді перебрав керівництво „Вільного Слова".

Покійна Єлисавета Марія Росоха залишила у смутку чоловіка Степана, сина Володимира і невістку Богданку та внуків: Христю, Зеньку, Ярослава і Тараска; доньку Наталку і зятя д-ра Славка Дудику та внуків: Стефанка, Данієлку-Єлисавету і Михайлину-Оленку; брата Антона Фогеля з дружиною Агнесою і сином Рональдом та донями Ілоною і Фіолою; сваху Марію Табаку і сваху Евелин Дудику; в Празі сестру Маргарету Турчинюк з родиною; братів з родинами в Карпатській Україні; ближчу і дальшу родину в Канаді, Америці та Европі.

НЮЙОРКСЬКИЙ ПОСАДНИК Едвард Кач, представляючи річний бюджет для міста, заявив, що міський уряд висилатиме тепер поліцію до кожного поїзду підземки вночі, як теж під час дня до тих станцій, які мають великий рекорд злочинів. Він заявив, що міський уряд є тепер у процесі творення спеціяльного трибуналу для кримінальних справ проти злочинів в мережі підземки міста.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН обіцяв ізраїльському міністрові оборони Іцакові Рабінові додаткових 400 мільйонів долярів на скріплення оборонної спроможности Ізраїля як американського союзника на Близькому Сході і як „запоруку миру" в цій частині світу. Щодо економічної допомоги, якої домагався Рабін, американський Уряд не дав негайної відповіді, правдоподібно чекаючи на фахову опінію державних економістів.

АРІЄЛЬ ШАРОН, колишній міністер оборони в уряді прем'єр-міністра Менахема Бегіна, який недавно програв судову розправу в Ню Йорку проти журналу „Тайм", не піддається і, згідно з інформаціями з Єрусалиму, він заініціював нову судову розправу, тим разом в Ізраїлі проти згаданого видавництва. Тим разом він вимагатиме відшкодування на суму 250 мільйонів долярів. Адвокат Шарона Дев Вайссгляс заявив кореспондентам, що судова розправа розпічнеться на протязі наступних шістьох тижнів.

СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Традиційні спортові вечерниці відбудуться у суботу, 9-го лютого ц.р., о год. 8:45 ввечері в Українському Народному Домі, при 140 Проспект авеню. Грає оркестра „Іскра". Місця і квитки треба замовляти в „Дніпрі" (201) 383-8783.

Діяльність Центру Українських Канадських Студій Манітобського університету

Цього року понад 125 студентів зареєструвалось на курси Центру Українських Канадських Студій Манітобського університету при Колегії св. Андрея. Уже дотепер вписи перевищили минулорічні. Сподіваємось що число студентів ще збільшиться, бо реєстрація на другий семестр ще продовжується.

Другим мірилом успішности реєстрації є число годин (так званих credit hours), на які студенти зареєструвалися. Від минулого року дотепер ця цифра збільшилась на 17 відсотків. Це показує, що більше студентів реєструється на більшу частину своєї університетської програми на курси, які дає Центр Українських Канадських Студій.

На весні 1984 року один із абсольвентів Манітобського університету Тарас Удод одержав ступінь бакалавра зі спеціялізацією у ділянці Студій Української Спадщини, курси якої викладаються в Центрі. Евген Угринюк цієї осени отримає ступінь бакалавра з другорядною спеціялізацією (minor) у цій ділянці.

На площі Манітобського університету, переважно в Колегії св. Андрея, викладається наступні курси: вступний курс української мови — викладач О. Павловська; розговірна українська мова — викладач також О. Павловська; історія України — викладач О. Герус; історія сучасної України — викладач С. Гринюк; уряд, політика і суспільство в Совєтській Україні — викладач Д. Дейкок; географія України — викладач З. Мечковський; історія східного християнства — викладач Р. Єринюк; головні мислителі в традиції східного християнства — викладачі Р. Єринюк і О. Баран; українське мистецтво в Канаді — викладач Д. Глинка.

Курси поза університетом

Цього року, як і минулими роками, Центр дає декілька курсів поза межами Манітобського університету. Як і минулого року, О. Павловська викладає секцію розговірної української мови, щопонеділка, і що середи ввечорі в Українському Народному Домі у Вінніпегу. У другому семестрі С. Гринюк буде викладати курс — українці в Канаді — в Осередку Української Культури і Освіти у Вінніпегу. Третій рік підряд також іде курс у Дафині, де цього року С. Гринюк викладає секцію історії України.

Даючи курси поза фізичними межами університету і вечорами Центр дає можливість ширшому суспільству мати доступ до студій української спадщини в Канаді. Між студентами є поважне число вільних слухачів, які слухають курси через особисте зацікавлення.

Усі курси поза приміщеннями університету Центр фінансує у співпраці з Відділом продовжування освіти (Division of Continuing Education) Манітобського університету і з фінансовою допомогою не тільки цього відділу, але й інших установ, що її подаємо нижче.

Дотації на Центр

Щоб покрити кошти курсів, які Центр дає поза університетською площею, Центр отримав фінансову допомогу, як вже згадано, від Відділу продовжування освіти і від наступних українських організацій і підприємств: Української Канадської Фундації ім. Тараса Шевченка — 4,500 дол., щоб допомогти Центрові оплатити курс у Дафині; від Осередку Української Культури і Освіти — 2,350 дол. допомоги оплатити курс в Осередку; від Українського Народного Дому у Вінніпегу — 2,000 дол. допомоги оплатити курс у Народному Домі; від Кредитової Спілки „Карпатія" — 500 дол; від Кредитового Кооперативи Північного Вінніпегу — 250 дол. На протязі двох з половиною років Центр одержав приблизно 95,000 дол. У дотаціях від федерального і провінційного урядів і від українських організацій і підприємств.

Гості-доповідачі

Минулого року Центр започаткував серію доповідей на загальну тему „Українська етнічність у Канаді". Учасниками-доповідачами були науковці з-поза Вінніпегу. На цю серію доповідей Центр отримав дотацію 3,470 дол. від міністерства держави для справ багатокультурности. В цьому звітувальному періоді доповідачами були: д-р В. Ісаїв, професор соціології в Торонтонському університеті, тема доповіді — „Будучність української громади в Канаді"; д-р Б. Боцюрків, професор політичних наук в Карлтонському університеті на темі — „Совєтська релігійна політика в Україні і імплікації для українських церков у Канаді" та „Українська Автокефальна Православна Церква в таборах ді-пі в Західній Німеччині, 1945-50"; д-р П. Потічний, професор політичних наук в університеті МекМастер, тема — „Жиди і українці — спадщина і сподівання"; д-р Іван Лисяк Рудницький, професор (покійний) історії в Альбертському університеті, теми: „Напрям модерного українського політичного мислення — европейське коріння і канадські парости" і „Канада і канадські українці очима Осипа Назарука в 1922-23 роках"; д-р Б. Климаш, гість-професор у Центрі Українських Канадських Студій, тема — „Тридцятихвилинні місіонери — українські радіопрограми у Вінніпегу сьогодні". Цієї осени виступали з доповідями д-р Вівіяна Олендер, післядокторська стипендіятка дослідної праці з релігії в Торонтонському університеті на теми „Пресвітеріянські місії для українців, як агенції асиміляції, 1900-1925" і „Незалежна грецька церква, 1903-1912 — Українська псевдоправославна церква"; д-р П. Магочий, голова Катедри Українознавчих Студій Торонтонського університету, тема — „Традиція Кафедр Українознавчих Студій в Европі і Південній Америці" і д-р Т. Приймак, гість-професор історії в Саскачеванському університеті — тема „Іван Франко і масова іміграція українців до Канади".

Поза рамками цієї серії мали доповідь д-р О. Цап і д-р Д. Гарвей, професори на відділі педагогіки в Манітобському університеті на тему „Підготовка працівників у пансіонах для старших віком — з перспективи багатокультурности".

Найновіша дотація для Центру

Недавно міністерство держави для справ Багатокультурности вдруге призначило для Центру дотацію, яка допомогла б Центрові продовжувати серію доповідей про українську етнічність у Канаді. Завдяки цій дотації Центр буде спроможний запросити п'ять гостей-доповідачів з-поза Вінніпегу. Дотація виносить приблизно 3,000 долярів.

Нагороди студентам

Як і минулими роками, Колегія св. Андрея призначила і цього року певне число стипендій студентам Центру. На весні 1984 року Колегія призначила 1,925 дол. для студенців Центру. Стипендії надавалося студентам за найвищі осяги в курсах, які викладаються в Центрі. Цього року і Український Народний Дім дав 400 дол. на стипендії двом студентам за найвищі оцінки в курсі розговірної української мови, який викладається в Народному Домі.

У цьому році були також основні стипендії у Манітобському університеті для нагороджування студентів на рекомендацію Центру Українських Канадських Студій. Деталі про меморіяльну стипендію ім. Михайла Гикавого будуть незадовго опубліковані. Клюб Українських Професіоналістів і Підприємців Вінніпегу фінансує три стипендії: дві по 250 дол., а одну у формі дару першого тому енциклопедії України.

Наталія Апонюк

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Вістки УСК Піттсбург

Вже появилося II-ге число англомовного „Інформаційного листка", що його видає новостворений Український Спортовий Клюб в Піттсбурзі, Па. Редагують це видання Мирон Спак, Григорій Монастирський і Славко Годованець. В II-му числі „Інформаційного листка" Управа УСК-у подала плян зимової активности, з якої виходить, що в сучасну пору є діяльні ланки-відбиванки і лещатарства. Якщо йдеться про відбиванкову ланку, то згідно з поданим пляном тренінги і активність проходить в залі православної церкви свв. Петра і Павла при вул. Менсфілд. Чергові клініки, тренінгові гри і вишкіл на вищому рівні відбуватимуться у неділі: 10-го і 24-го лютого та 10-го і 24-го березня ц. р. між год. 6—8:30 вечорами.

Поїздка лещатарів

В суботу, 23-го лютого ц. р., провід ланки організує поїздку на лещатарські терени „Гідден Велі Скі Рісорт" в Сомерсеті, Пенсильванія. Тією поїздкою займаються Григорій Монастирський і Мирон Спак.

Вечір В. Бабича

Управа УСК Піттсбург організувала Вечір в пошану Вейна Бабича, відомого професійного гаківкаря українського походження, який в сучасну пору виступає у місцевому клюбі „Пінгвінс". Вечір Вейна Бабича відбудеться в суботу, 2-го лютого ц. р., під час лігових змагань в „Сивік Арені" із клюбом Ню Йорк „Айлендерс", у складі якого виступають теж змагуни українського походження — Босий, Дідух, Кортко.

В зв'язку з цією імпрезою співробітники „Інформаційного листка" УСК-у Піттсбург, Богдан Годяк і Стів Юрковський, мали розмову з Вейном Бабичем, в якій цей свідомий українець, уродженець Канади, подав, між іншим, про себе такі факти: „Мої діди прибули до Канади в околицю Едмонтону з України. Мій батько дістав працю в Едмонтоні, і в цьому місті я виростав, ходив до української католицької школи св. Евхаристії. В хаті розговірною мовою була українська мова. Батько теж був спортовцем і свого часу йому запропонували виступати в професійній бейзболевій дружині Вашінгтон „Сенаторс". Будучи 17-річним юнаком, мені також запропонували підписати контракт з професійним бейзболевим клюбом „Монтреаль Експос". Одначе я вирішив затримати свій аматорський статус і цим самим продовжувати гаківкову кар'єру в канадській Юнацькій Лізі. Я вибрав гаківку тому, що мав кращі фінансові можливості. Мій брат Давид є теж визначним професійним гаківкарем, оборонцем в клюбі Вінніпег „Джетс".

Грати гаківку я розпочав від трьох років життя. Коли мені було 6 років, я вже виступав в дружині, що грала в „Комюніті Ліґ". У віці середньошкільника я змагався в аматорському клюбі „Едмонтон Ойл Кінгс", як теж в збірній юнаків Канади.

В сезоні 1980-81 року в складі професійного клюбу Сант Люіс „Блю" я здобув 54 голі. Після цього зазнав ряд важких контузій плеча, зломання щоки, зломання ноги і інші. Захиталася моя гаківкова кар'єра. Довелося перейти до клюбу „Пінгвінс", в якому приходжу до себе, вилікував контузії, хоч ще дошкулюють мені, але причиняюся до осягів цього клюбу, який тепер завзято бореться за вхід до „плейоф".

В останньому часі гаківковий звітодавець Кейдан в „Піттсбург Пост-Газет" відмічує поважний вклад Бабича для перемог „Пінгвінс", що їх цей клюб здобув з найсильнішими суперниками Національної ліги.

Є. Чижович — член президентської Комісії фізичної вправности

У вівторок, 8-го січня 1985 року президентська Комісія фізичної вправности у Вашінгтоні найменувала на свого члена-дорадника і лектора в ділянці копаного м'яча Євгена Чижовича.

Є. Чижович

Є. Чижович — один із визначних членів УСВТ „Ч. Січ", колишній провідник і тренер I-ої дружини „Ч. Січі", довголітній член Управи Т-ва, на протязі останніх 21 років працює учителем фізичного виховання і тренером дружини копаного м'яча середньої школи Колюмбія в Мейплвуді, Ню Джерзі. Під його проводом середньошкільна дружина Колюмбія осягнула незвичайний рекорд—300-73-23, один із найкращих в Ню Джерзі.

В своїй професійній кар'єрі в копаному м'ячі Євген виконував обов'язки тренера збірної ЗСА, входив до групи тренерів Асоціяції копаного м'яча, був вибраний тренером року в Ню Джерзі.

Євген Чижович є третім з черги українським тренером копаного м'яча, після д-ра Л. Луценка і Володимира „Дзюка" Чижовича, що його вибрала своїм членом Президентська комісія фізичної вправности. Обидва брати Євген і Володимир Чижовичі є членами 214-го Відділу Українського Народного Союзу.

УСВТ „Ч. Січ" (юнаки)— Монтклер С. К. (юнаки) 6:4

У неділю, 20-го січня ц. р., відбулася 5-та рунда ігор в закритій залі „Кугарс", у яких, не зважаючи на сніговію і рекордовий холод, взяли участь усі дружини. Юнацька дружина „Ч. Січ" виступила до цих змагань в ослабленому складі, бо бракувало недужих братів Матвіїшиних і перешкоджених братів Федоренків.

До перерви вели юнаки Монтклер 3:2, але в другій половині „Січовики" взялися до праці швидко вирівняли і остаточно здобули свою чергову перемогу. І цим разом помисався чоловий стрілець дружини М. Санчес, який здобув чотири голі. Гарні голі здобули теж Роман Понось і Богдан Гбур. Крім згаданих, в складі „Ч. Січ" цим разом виступали: М. Кравчук, Р. Баєр, К. Лі, М. Біназеський, А. Нюсбаум і Б. Полянський. Провідник дружини Андрій Гбур.

УСВТ „Ч. Січ" (мол. юнаки) — „Кугарс Селтікс Ред" 1 : 4

Молодші юнаки „Ч. Січі" що виступають в II-ій дивізії турніру, зазнали поразки із своїми однолітками 1 : 4. Єдиного голя для „Ч. Січі" здобув С. Презимірський.

(от)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10-го ЛЮТОГО 1985 РОКУ

Рочестер, Н. Й. — Річні збори т-ва Запорожська Січ, Відділ 367, відбудуться у кафетерії св. Йосафата, о год. 1:30 по пол. Вибір Уряду на 1985 рік. Контрольна Комісія здасть звіт, ухвали і програм на 1985 рік. **Увага** — вибір Уряду відбудеться без уваги на кількість членів.

П. Дзюба, голова
П. Стадник, касир
В. Попович, секретар